

TA'LIMDA ZAMONAVIY ILG'OR PEDAGOGIK TEXNOLOGIYALAR ASOSIDA YONDASHUV SAMARASINI OSHIRISH

Daminova Ozoda Rustamovna

Annotatsiya: *Zamonaviy ilg'or pedagogik texnologiyalar, ta'lim jarayonini yanada samarali va sog'lomlashtirishda muhim ahamiyatga ega. Bu texnologiyalar, talabalar bilimni oshirish va ularning o'zlashtirilgan o'qish va o'rganish jarayonlarini yanada takomillashtirishda yordam beradi. Bu maqolada, zamonaviy ilg'or pedagogik texnologiyalardan foydalanishning yondashuv samarasini oshirishning bir nechta asosiy yo'llarini ko'rib chiqamiz.*

Kalit so'zlar: Individual yondashuv, zamonaviy texnologiyalar, internet resurslari,

Individual yondashuv:

Zamonaviy texnologiyalar, talabalar bilim darajasini aniqlash va ularning zarur talablarini hisobga olgan holda individual yondashuvni ta'minlashda muhim rol o'ynaydi. Masalan, ma'lumotlar bazasi va internet resurslari orqali har bir talabani o'zining o'qish tezligi va o'rganish usullari bo'yicha maslahatlar berish mumkin.

Ma'lumotlar bazasi va internet resurslari:

Bu texnologiyalar, har bir talabani o'qish tezligi va o'rganish usullari bo'yicha maslahatlar berishga imkoniyat yaratadi. O'quvchilar o'zlarining personal talablariga moslashtirilgan usullarda o'rganish uchun foydalanishadi. Ma'lumotlar bazasi va internet resurslari, talabalar uchun maxsus materiallar, darslar, maslahatlar va ko'rsatmalar taqdim etish orqali o'rganishni oshirishga yordam beradi.

Interaktiv darsliklar va o'quv platformalari:

Interaktiv darsliklar va online o'quv platformalari, talabalar uchun maslahatlar va yondashuvni muvaffaqiyatli taqdim etishda yordam beradi. Ular, har bir talabani boshqarish, taqdim etilgan materiallarni individual ravishda tuzatish va o'rganishni oshirish uchun vositalar taqdim etishda o'z vaqtini va sodiqlikni o'z ichiga oladi.

Ma'lumotlar analitikasi va boshqarish:

Ma'lumotlar analitikasi va boshqarish texnologiyalari, yondashuvchilarga talabalar bilan individual tarzda muloqotda bo'lish, ularning o'rganish jarayonini tahlil qilish va ularni qo'llab-quvvatlashda yordam beradi. Bu, o'quvchilarning rivojlanish darajasini ko'rib chiqish, ularning muvaffaqiyatini baholash va yaxshi ko'rsatishlarni belgilashda yordam beradi.

Virtual realitiya va kutilmagan realitiya:

Virtual realitiya va kutilmagan realitiya texnologiyalari, o'quvchilarga o'rganish jarayonida realistik va interaktiv tajriba yaratishda yordam beradi. Bu, talabalar uchun qiziqarli va intuitiv o'rganish imkoniyatlarini o'z ichiga oladi va ularni o'rganish jarayonini ko'paytiradi.

Masofaviy o'quv jarayonlari:

Zamonaviy texnologiyalar, masofaviy o'quvning rivojlanishiga katta ta'sir ko'rsatadi. Ular, talabalar uchun masofaviy yondashuv, yordam va o'qitishni muvaffaqiyatli amalga oshirishda muhim vositalar sifatida faoliyat ko'rsatadi.

Shunday qilib, zamonaviy texnologiyalar, individual yondashuvni ta'minlashda katta rol o'ynaydi va talabalarning o'rganish jarayonini yanada samarali, qiziqarli va moslashuvchan qilishda katta o'rin egallaydi.

Interaktiv darsliklar va o'quv dasturlar:

Zamonaviy dasturlar va interaktiv darsliklar, talabalarga o'zlarining o'rganish jarayonlarini boshqarish imkonini beradi. Bu dasturlar o'quvchi to'g'risidagi ma'lumotlarni aniqlash, yengiliktalik o'rganish va ish berish jarayonlarini oshirish uchun juda foydali bo'ladi.

Engil va moslashtirilgan o'rganish: Interaktiv darsliklar o'quvchilarga sinfdagi tavsiyalar bilan moslashish imkonini beradi va ularning o'zlarining o'rganish xususiyatlariga e'tibor beradi.

O'rganish motivatsiyasini oshirish: Interaktiv darsliklar o'quvchilarga ilg'or o'rganish tajribasini taqdim etish orqali o'rganish motivatsiyasini oshirishga yordam beradi. Animatsiyalar, o'yinlar va qiziqarli interaktiv vositalar o'rganishni eglantiradi va murakkab konseptlarni oson tushunishga yordam beradi.

Shaxsiy o'rganish yo'li: Interaktiv darsliklar va o'quv dasturlari har bir o'quvchi uchun shaxsiy o'rganish yo'li taqdim etish imkonini beradi. Bu dasturlar o'quvchilarning o'z o'rganish tempini, uslublarini va yo'llarini tanishishga imkon beradi.

Interaktiv darsliklar o'quvchilarga bir-biriga bog'liq bo'lgan vazifalarni bajarish, sinfdagi interaktiv munozaralarda ishtirok etish va ma'lumotlarni tushunish uchun imkon beradi. Bu usul, o'quvchilarning aktiv o'rganishda qatnashishini ta'minlaydi.

Feedback va baholash: Interaktiv darsliklar o'quvchilarga o'rganish jarayonida tez-tez feedback beradi va ularning baholashlarini o'z ichiga oladi. Bu, o'quvchilarning o'rganish natijalarini boshqarish va takomillashtirish uchun juda muhimdir.

Ish berish va amaliyot: Interaktiv darsliklar va o'quv dasturlari, o'quvchilarga o'rganish jarayonlarida amaliyotlar bajarish imkonini beradi. Bu, teoridan amaliyotga o'tishni osonlashtiradi va o'quvchilarning o'zlarining bilimlarini amaliyotda sinovdan o'tkazishiga imkon beradi.

Интерактив darsliklar va o'quv dasturlari, zamonaviy o'qitishning muhim qismi bo'lib, o'quvchilarning motivatsiyasini oshirish, o'rganish samaradorligini oshirish va ma'lumotlarni oson o'zlashtirishda katta ro'l o'ynaydi.

Foydali ilg'or texnologiyalar:

Virtual realitet, massiv onlayn o'qish platformalari, imkoniyatlari chegaralanmagan dasturlar, xalqaro hamkorlik platformalari kabi foydali ilg'or texnologiyalar yordamida talabalarning o'zlashtirilgan o'rganishni qo'llab-quvvatlash mumkin. Bu texnologiyalar, o'quv jarayonlarini yanada qiziqarli va ma'lumotlarni o'zlashtirishni oshirish imkonini beradi.

Virtual realitet (VR): VR texnologiyasi o'quvchilarga engil va interaktiv o'rganish tajribasini taqdim etadi. Ular virtual muhitda realistik tajribani tajribalay oladilar, masalan, tarixiy joylarni o'rganish, ilmiy laboratoriyalarda ish bajarish yoki ma'lumotlarni ko'rib chiqish.

Massiv onlayn o'qish platformalari: Bu platformalar, o'quvchilarga dunyo bo'ylab yetkazib berilgan ko'p miqdordagi ma'lumotlarga tez va oson erishish imkonini beradi. Bu platformalar o'quvchilarga o'zlarining qiziqishlariga moslashtirilgan kurslar, darsliklar va ma'lumotlar taklif qiladi.

Imkoniyatlari chegaralanmagan dasturlar (AI): Sun'iy intellekt (AI) texnologiyalari o'quvchilarga individual yondashuvlar va tavsiyalar berishda yordam beradi. AI, o'quvchilar profilini analiz qiladi va ularga moslashtirilgan o'rganish tajribasini taqdim etadi.

Xalqaro hamkorlik platformalari: Bu platformalar o'quvchilar uchun dunyo bo'ylab birgalikda ishlash va o'rganish imkonini beradi. Ularga o'quvchi almashish, mulokot va ta'limiy resurslarga doir muhokamalar yuritish imkonini beradi.

O'zlashtirilgan dasturlar: O'zlashtirilgan dasturlar, o'quvchilarga ularning shaxsiy rivojlantirish yo'nalishlariga moslashtirilgan ta'limni taklif etadi. Bu dasturlar o'quvchilarning o'zlashtirilgan maqsadlari va talablari asosida rivojlanadi va o'zlashtirilgan o'rganishni ta'minlaydi.

Bu foydali ilg'or texnologiyalar, talabalarning o'rganish jarayonlarini yanada qiziqarli va osonlashtiradi. Ular o'quvchilarga engil va moslashuvchan o'rganish tajribasi taqdim etishda muhim rol o'ynaydi va ularning bilimlarni oson o'zlashtirishiga yordam beradi.

O'qituvchilar uchun tayyorlov va qo'llab-quvvatlash:

Zamonaviy ilg'or pedagogik texnologiyalar yordamida o'qituvchilar va pedagoglar o'zlarini yangilash, soha bo'yicha xalqaro standartlarga mos kelish, ma'lumotlarni yetkazish va talabalar bilan o'zaro munosabatlarni rivojlantirish uchun yordam topishadi. O'qituvchilar o'zlarini yangilash uchun xizmat qiladigan resurslar, treninglar va ko'rsatmalar mavjud.

O'qitish treninglari va kurslar: Bu treninglar va kurslar, o'qituvchilarga zamonaviy o'qitish metodlarini, texnologiyalarni va kommunikatsiya usullarini

o'rganish imkonini beradi. Ularni o'rganish o'qituvchilarning o'zlarini yangilashda va o'quv jarayonlarini yanada samarali qilishda yordam beradi.

Xalqaro konferensiyalar va seminarlar: Xalqaro konferensiyalar va seminarlar, o'qituvchilarga soha bo'yicha xalqaro standartlarga mos kelish va yangi innovatsiyalardan habardor bo'lish imkonini beradi. Ularni tashqi ekspertizadan foydalanish va o'zlarini rivojlantirishda yordam beradi.

Pedagogik ko'rsatmalar va mentorlik dasturlari: Pedagogik ko'rsatmalar va mentorlik dasturlari, o'qituvchilarga shaxsiy yondashuv, qo'llab-quvvatlash va o'zlarini rivojlantirish imkonini beradi. Ular o'qituvchilarga tajribali mentorlar bilan ishlash va o'zlarini rivojlantirishda yordam beradi.

Online platformalar va onlayn ma'lumotlar: Onlayn platformalar va ma'lumotlar o'qituvchilarga soha bo'yicha eng yangi ma'lumotlarga erishish imkonini beradi. Ularni yangi pedagogik texnologiyalardan foydalanish, o'quv dasturlarini tayyorlash va o'quv jarayonlarini yanada mukammal qilishda yordam beradi.

Shaxsiy rivojlanish loyihasi: O'qituvchilar shaxsiy rivojlanish loyihasi tuzish, o'zlarining maqsadlarini, ma'lumotlarini va rivojlanish yo'llarini belgilashda yordam beradi. Ular o'zlarining kuchli va kamchiliklarini aniqlash, o'zlarini qanday rivojlantirishlari kerakligini tushunish va boshqa o'qituvchilar bilan ta'limiy tajribalarni almashish imkonini beradi.

Bu resurslar, o'qituvchilarga soha bo'yicha yangiliklarga yondashish, o'zlarini rivojlantirish va o'quvchilarni o'zlashtirishda yordam beradi. O'qituvchilar bu resurslardan foydalanish orqali o'zlarining professional rivojlantirish va o'zlashtirish yo'nalishlarini rivojlantirishlari mumkin.

O'qish jarayonlarini monitoring va baholash:

Texnologiyalar yordamida o'qish jarayonlarini monitoring qilish, talabalar faoliyatini baholash va ularning muvaffaqiyat darajasini aniqlash oson bo'ladi. Bu esa o'quv jarayonlarini yanada samarali va qisqa muddat ichida tanishuvni oshirish imkonini beradi.

LMS (Learning Management Systems): O'rganishni boshqarish tizimi (LMS), o'qituvchilar va mudiriyatga o'quvchilarning faoliyatlarini monitoring qilish imkonini beradi. Bu tizimlar o'qituvchilarga talabalarning onlayn darslarda qatnashish darajasini, vazifalarni bajarishni va test natijalarini monitoring qilish imkonini beradi.

Assessment tools: O'qituvchilar o'quvchilarning muvaffaqiyatini baholash uchun tahlil vositalardan foydalanishadi. Bu vositalar o'qituvchilarga talabalarning sinov natijalarini, vazifalarni bajarishni va qatnashish darajasini tekshirish imkonini beradi.

Data analytics: Ma'lumotlar analitikasi, o'qituvchilarga o'quvchilarning faoliyatlarini, o'rganish to'g'risidagi ma'lumotlarni va shaxsiy muvaffaqiyatlarini

tahlil qilishda yordam beradi. Bu, o'qituvchilarga o'quv jarayonlarini osonroq aniqlash va samarali tahlil qilish imkonini beradi.

Interactive quizzes and surveys: Interaktiv sinovlar va so'rovnoma usullari, o'qituvchilarga talabalar bilan o'zaro munosabatlarini tahlil qilish imkonini beradi. Bu usullar o'qituvchilarga talabalar bilan bog'liqlikni tushunish, ularning o'zlashtirish darajasini baholash va maqsadlarni rivojlantirishda yordam beradi.

Attendance tracking systems: Qatnashishni kuzatish tizimlari, o'qituvchilarga talabalar qatnashish darajasini monitoring qilish va o'quv jarayonlarini to'g'ri boshqarish imkonini beradi. Ular o'qituvchilarga o'quvchilarning darslarda qatnashishini, onlayn darslarda qatnashishini va vazifalarni bajarishini kuzatish imkonini beradi.

Bu texnologiyalar, o'qituvchilarga o'quv jarayonlarini monitoring qilishda va talabalar muvaffaqiyat darajasini baholashda yordam beradi. Ular o'qituvchilarga o'quvchilarning faoliyatlarini samarali boshqarish va o'quv jarayonlarini yanada samarali qilishda yordam beradi.

Bu yo'llardan foydalanish bilan zamonaviy ilg'or pedagogik texnologiyalar orqali o'qitishning samarasi va yondashuv jarayonlarini oshirish mumkin. Bu esa talabalarning bilim darajasini yanada ko'tarish, ularning o'zlashtirilgan o'rganishni oshirish va ularning o'zlarini yangi bilim va mahoratlar bilan ta'minlash imkonini beradi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. <https://yuz.uz/uz/news/talimda-zamonaviy-ilgor-pedagogik-texnologiyalar-asosida-yondashuv-samarasi>
2. [https://www.ziyouz.com/books/kollej_va_otm_darsliklari/pedagogika/Pedagogik%20texnologiyalar%20va%20pedagogik%20mahorat%20\(H.Omonov,%20O.N.Xo'jayev%20va%20b.\).pdf](https://www.ziyouz.com/books/kollej_va_otm_darsliklari/pedagogika/Pedagogik%20texnologiyalar%20va%20pedagogik%20mahorat%20(H.Omonov,%20O.N.Xo'jayev%20va%20b.).pdf)
3. <https://cyberleninka.ru/article/n/ta-limda-zamonaviy-pedagogik-texnologiyalar>

